

Samverkansöverenskommelse mellan Lunds kommun och Lokalpolisområde Lund 2019-2022.

LUNDS
KOMMUN

Polisen

Samverkansöverenskommelse mellan Lunds kommun och Lokalpolisområde Lund 2019-2022.

Lunds kommun och lokalpolisområde Lund har fattat beslut om samverkan inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Lunds kommun och lokalpolisområde Lund tar, genom denna samverkansöverenskommelse, ett gemensamt ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Vi skall tillsammans skapa tillit mellan varandra, skapa en gemensam bild av arbetet och använda gemensamma begrepp. Vårt samarbete skall integreras och förankras i den ordinarie verksamheten i syfte att minska brottsligheten och öka tryggheten i Lund. Arbetet skall ske både genom långsiktiga sociala åtgärder samt med mer kortsiktiga situationella åtgärder.

Samverkansöverenskommelsen blir det styrdokument som befäster vår samverkan, medan våra gemensamma åtgärder löpande kommer beskrivas och redovisas inom ramen för de medborgarlöften som tas fram samt i separata handlingsplaner/överenskommelser.

Alla åtgärder följs även upp inom ramen för framtagna medborgarlöfte samt via separata handlingsplaner/överenskommelser och via polisens trygghetsmätningar. Resultatet av framtagna åtgärder kommer redovisas årsvis för kommunstyrelsen och polisledningen via Lunds brottsförebyggande råd.

Denna överenskommelse gäller i fyra år för att säkerställa kontinuitet i samverkan mellan Lunds kommun och Polisen. Medborgarlöftena samt övriga insatser kopplade till separata handlingsplaner/överenskommelser bifogas samverkansöverenskommelsen löpande samt kan revideras utifrån behov. På så vis säkerställer vi att åtgärderna blir förankrade till den aktuella lägesbilden i Lund. Se förteckning över bilagor i slutet av samverkansöverenskommelsen.

Överenskommelsen ska vara känd inom polisen, i kommunens förvaltningar och av förtroendevalda och den ska finnas tillgänglig som broschyr såväl som på nätet.

Lunds brottsförebyggande råd ansvarar för att arbetet drivs framåt såväl som för uppföljning och utveckling.

Lund 2019-06-06

.....
Philip Sandberg
Kommunstyrelsens ordförande

.....
Patrik Isacson
Lokalpolisområdeschef

Nulägesbeskrivning

Grunden för det brottsförebyggande arbetet ligger i det långsiktiga arbetet, byggt på vetenskapligt beprövade metoder, som bedrivs inom polisen och kommunens olika förvaltningar. Arbetet sker både genom långsiktiga, sociala åtgärder, som situationella åtgärder.

Ungdomar som flyttar hemifrån söker sig företrädevis till större städer och lärosäten. En markant ökning av ungdomar över 20 år och Lunds stora utbud av näringsställen med alkoholtillstånd, gör att nöjeslivet framöver blir intensivt. Bostadsbristen bland unga människor kommer även fortsättningsvis att vara ett problem. Kraven på en snabb och effektiv integration är stora efter de senaste årens intensiva flyktingmottagande. Fler invånare och en större befolkningskoncentration leder generellt till fler brott. Etableringen av forskningsanläggningen ESS kommer att innebära att Brunnsjöområdet expanderar mycket under kort tid. För att hantera logistiken kring flödet av personer som är boende och verksamma på olika platser i Lund byggs en ny spårväg.

Narkotikaproblematiken och den höga tillgången på Cannabis i vår region kan antas bestå. Den liberaliseringsdebatt om Cannabis som nu förs på ledarsidor och via andra opinionsbildare, ställer ytterligare krav på samhället. Vi måste klara av att både arbeta operativt mot narkotikan men också kunna argumentera mot legalisering av vissa typer av narkotika. Den kontaktskapande verksamheten mellan polisen och framförallt skolan ska fortsätta att utvecklas.

Antalet individer och grupperingar inom gängmiljön i Skåne fortsätter att vara ett problem. I Lund har vi med samhällets samlade resurser lyckats bryta de kriminella grupperingar som tidigare etablerade sig i kommunen. Det fortsatta arbetet måste ha en inriktning på att det inte skall finnas något rekryteringsunderlag bland våra ungdomar för de kriminella nätverken. Det är viktigt att samhället kan erbjuda positiva, alternativa sysselsättningar.

Det nationella pilotprojektet *Sociala Insatsgrupper (SIG)*, där Lund var en av de deltagande kommunerna, föll mycket väl ut. Projektet var en starkt bidragande orsak till att vi lyckades bryta etableringen av de kriminella ungdomsgrupperingarna som fanns i Lund. Erfarenheter från SIG har gett oss viktig kunskap och arbetssättet kommer att vidareutvecklas inom polisen och kommunens berörda förvaltningar. SIG har även utvecklats till att involvera arbetet med våldsbejakande extremism.

Medborgarlöften är ett av de strategiska initiativen som polismyndigheten lanserade i samband med omorganisationen 2015. Lunds kommun och polisen har hittills tagit fram och jobbat med två löften, trygg ungdom och C-triangeln runt centralstationen. Framöver kommer mycket av aktiviteterna genomföras som medborgarlöften.

Polisens trygghetsmätning 2018

2018 års trygghetsmätning visar ett totalt problemindex på 1,53. Det är en liten ökning från 2017, då index var 1,47. Sett över de senaste fem åren ses en svag ökning av indexet år från år.

Lunds centrum får på flera indexområden bättre resultat än 2017, exempelvis när det gäller utomhusstörningar, berusade personer utomhus och ungdomsgång som bråkar och stör ordningen. Även trafiken får bättre betyg i år än i fjol. Det samlade indexet för den konkreta känslan av otrygghet har minskat från 1,6 till 1,3

Södra Sandby har också en positiv utveckling när det gäller tryggheten. En högre andel uppger sig vara trygga ute sena kvällar, färre oroar sig för inbrott och fler känner sig trygga i samband med att besöka sportevenemang och färdas med allmänna kommunikationsmedel. Utsattheten för brott är väldigt låg, index 0,5 vilket är den lägsta i hela Lunds kommun.

Utsattheten för brott är generellt låg i de östra delarna av Lunds kommun. I Veberöd finns dock en hög oro för att utsättas för bostadsinbrott, som vi inte kan se motsvaras av antalet anmälda brott. I de östra delarna av kommunen ser vi överlag en viss ökning av otryggheten, trots den låga utsattheten för brott. Kritiken mot polisens agerande mot problem har ökat något i Dalby, Genarp och Veberöd, medan man är nöjdare med polisens arbete i Södra Sandby.

Norra Fäladen har en markant positiv förändring när det gäller trygghetskänslan ute ensam sena kvällar, som sjunkit från index 4 (2016 och 2017) till index 2 i år.

Generellt sett i hela Lunds kommun är utsattheten för fysiskt våld låg.

Upplevda problem med skadegörelse har ökat från index 2 till 3 i Lunds centrum liksom på Klostergården. På Klostergården har utsattheten för brott ökat över tid, om än marginellt. Även otryggheten ökar, index 2,4 i år jämfört med 1,9 för två år sedan. Rädslan för personer i det egna bostadsområdet har också ökat, vilket troligtvis är den faktor som påverkat det samlade otrygghetsindexet mest. Respondenterna signalerar att flera av de lokala problemen har ökat, till exempel skadegörelse, buskörningar och narkotikapåverkade personer utomhus. Andelen som anger att de utsatts för mer än ett brott har ökat i årets mätning från index 1 till 2.

Övergripande mål

Det övergripande målet för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet som sker i samverkan mellan Lunds kommun och Lokalpolisområde Lund är att öka den upplevda tryggheten bland både invånare och personer som vistas i Lunds kommun samt minska utsattheten för brott.

Fokusområde 2019-2022

Utifrån den gemensamma nulägesbilden föreslår Lunds BRÅ:s arbetsgrupp fem prioriterade områden för 2019-2022 års verksamhet. Dessa fem områden är:

1. Trygghetsskapande åtgärder

Syftet är att Lundaborna och de som vistas i Lund (oavsett kön, ålder, etniskt ursprung funktionsnedsättning, sexuell läggning eller trostillhörighet) skall känna sig trygga då de vistas i det offentliga rummet. Det skall gälla i det egna bostadsområdet såväl som i centrum med dess nöjesliv. Platsens utformning har betydelse för Lundaborns känsla av trygghet. En plats där folklivet är naturligt upplevs ofta som trygg och trivsamt med informell kontroll. En trygg plats är t.ex. en plats utan nedskräpning, skadegörelse och klotter. En trygg plats är en plats med stor vuxennärvaro och polisiär synlighet. En trygg plats skapas i samarbete mellan boende, fastighetsägare/-förvaltare, polis, kommun och andra aktörer inom området och bidrar till att fler påverkar arbetet för ett tryggare offentligt rum, så väl inomhus som utomhus.

2. Satsning på ungdomar

Att ha en meningsfull sysselsättning är i sig brottsförebyggande för skollovslediga ungdomar. Vi skall sträva efter att genom samverkan internt i kommunen och med den privata sektorn kunna erbjuda samtliga Lunda ungdomar som önskar kommunala **sommarjobb samt en meningsfull fritid**. Kultur och Fritidsförvaltningen satsning *Lov i Lund* under sommaren 2017 (som erbjöd över 9500 barn och unga olika gratis aktiviteter under sommaren) ses som ett mycket gott exempel på brottsförebyggande arbete.

Vidare skall vi tillsammans **försvåra rekryteringen av unga till kriminella grupperingar och våldsbejakande extremistiska miljöer**, samtidigt som de som hamnat fel skall få stöd för att lämna dessa miljöer. För detta arbete finns dels en kommunövergripande handlingsplan gällande våldsbejakande extremism, samt en separat överenskommelse om arbetsmetoden; *Social Insatsgrupp* för att motverka ungdomskriminalitet samt våldsbejakande extremism i samverkan mellan Lunds kommun och Lokalpolisområde Lund 2019-2022.

Ungdomars delaktighet i samhället är många gånger en underskattad brottsförebyggande metod. Det är därför av största vikt att ungdomars åsikter och förslag tas emot och behandlas med respekt. Genom t.ex. befintligt **ungdomsting och inflytandecafé** stärks de ungas självkänsla och får dem att se att samhället går att påverka.

Likaså är en ökad dialog mellan polisen och Lunds ungdomar viktigt för att förebygga misstro mellan dem och lägga grund förståelsen för båda parter situation. Samverkan mellan polisen och skolan blir därför en av polisens allra viktigaste brottsförebyggande uppgifter.

3. Brott mot äldre

Äldre är oftast mer otrygga än yngre, trots att de, generellt sett, är mindre utsatta för brott än befolkningen i övrigt. I två brottskategorier är äldre dock särskilt utsatta och det gäller fickstölder och brott som sker i deras hem. Detta påverkar naturligtvis äldres trygghet negativt. Genom gemensamma kommunikation och informationsinsatser till äldre, om hur man kan skydda sig mot brott, är den förväntade effekten att äldre blir tryggare och utsatta för färre brott.

4. Brott i nära relation

Våld i nära relation omfattar allt våld mot närstående vuxna personer och även barn som bevittnar våld och förtryck. Våld i nära relation domineras av mäns våld mot kvinnor. Syftet är att förebygga och minska våldet i nära relationer samt att synliggöra problematiken.

Exempel på befintliga verksamheter och samverkan är:

- Genom samverkan med **Brottsofferjouren Mellersta Skåne** kan drabbade av våld i nära relation få stöd under hela processen. Likaså bedriver socialtjänsten ett **Stödcentrum** för yngre brottsutsatta.
- Lund har ett **Barnahus** vars koncept innebär att inblandade myndigheter samordnar sina insatser och ser till att barns behov sätts i centrum då barn blivit utsatta för brott.
- **Kriscentrum** är en samtalsmottagning där målgruppen är personer som utsätts för våld av närstående eller utövar våld mot närstående. Mottagningen erbjuder även samtalsstöd till barn och ungdomar som upplevt våld i familjen.
- Utgångspunkten för **kvinnofridsarbetet** i Lund beskrivs i Lunds kommuns Strategi mot våld i nära relationer 2017-2022. Arbetet ska vara förebyggande så att våldet uppmärksammas tidigt. Det ska finnas skydd, stöd och behandling för utsatta personer men även behandling för personer som vill sluta använda våld.

5. Alkohol och andra droger

Ett mycket viktigt arbetsområde är att förebygga och minska alkohol- och drogrelaterade brott och skador. **Samverkan och gemensamma insatser** skall motverka alkoholens och tobakens negativa effekter och få den totala narkotikaanvändningen att minska. Nyrekryteringen av unga missbrukare ska minimeras. Val av informationsmetoder görs alltid tillsammans, och i dialog, mellan t ex socialtjänst, polisen, skolor, fritidspersonal, föreningar etc.

- **Ansvarsfull alkoholservice:** Genom att krögare och studenter serverar alkohol på ett ansvarsfullt sätt minskar det nöjesrelaterade våldet och ökar den upplevda tryggheten i centrum kvälls- och nattetid. Polisen och socialförvaltningens tillståndsenhet ansvarar för att samverka med tillståndshavarna, erbjuda utbildningar i ansvarsfull alkoholservice och genomföra förstärkt tillsyn ute i verksamheterna. Polisens synlighet är trygghetsskapande och bör vara ett naturligt inslag i Lunds nöjesliv under helgkvällarna
- **Trygg Krog:** Genom samverkan i Trygg Krog arbetar kommunen, polisen, krögare och studentorganisationer systematiskt tillsammans för att förebygga bland annat narkotikaförekomst, sexuella trakasserier, diskriminering och våld i krogmiljö. I Trygg Krog ingår samverkan kring utbildningsinsatser, kampanjer och policyarbete.
- **Tobak, e-cigarettor och andra produkter med nikotin:** Kommunen och polisen ska genom respektive myndighets tillsynsinsatser arbeta för att åldersgränser följs och för att motverka förekomsten av illegala produkter i handeln. Vid behov ska tillsyn göras gemensamt.

Förteckning över bilagor kopplade till Samverkansöverenskommelsen 2019-2022

1. Medborgarlöfte *C-triangeln inkl. Löwengrenska Parken* -Framtaget 2015
2. Medborgarlöfte *Trygg Ungdom* – Framtaget 2017
3. Handlingsplan för att motverka våldsbejakande extremism –Fastställd i KS 2016-02-03
4. Samverkansdokument för arbetsmetoden *Social Insatsgrupp* för att motverka ungdomskriminalitet samt våldsbejakande extremism i samverkan mellan Lunds kommun och Lokalpolisområde Lund 2019-2022.
5. Lunds kommuns Strategi mot våld i nära relationer 2017-2022.
6. Plan mot alkohol, narkotika, dopning och tobak i Lunds kommun år 2019-2020